

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/96/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923010493
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6923010493.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Petra Hunáka, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Mandáka, v trestnej veci obvineného U. R., nar. XX. XX. XXXX v I., stíhaného pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukázaním na § 122 ods. 10 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 24. augusta 2023, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0T/84/2023 zo dňa 11. 08. 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného U. R.

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 0T/84/2023 zo dňa 11. 08. 2023, sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota podľa § 72 ods. 1 písm. a) Tr. por. z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. rozhodol o vzatí obvineného U. R. do väzby. Väzba u obvineného začala plynúť dňom 09.08.2023 o 16.05 hod. a vykonáva sa v X. pre výkon väzby a X. na výkon trestu odňatia slobody K. K.. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. sudca pre prípravné konanie väzbu u obvineného z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad správaním obvineného a kontrolou technickými prostriedkami nenahradil.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený priamo do zápisnice o jeho výsluchu konanom dňa 11. 08. 2023 sťažnosť, ktorú písomne doplnil prostredníctvom ustanoveného obhajcu podaním doručeným krajskému súdu dňa 23. 08. 2023. V písomných dôvodoch sťažnosti v podstate namietal, že podmienkou vzatia do väzby sú okrem materiálnych predpokladov aj formálne náležitosti, ktoré v uvedenom prípade absentujú, nakoľko skrátené vyšetrovanie nebolo vedené zákonným spôsobom, a to aj napriek tomu, že obvinený sa k trestnému činu priznal a voči uzneseniu o vznesení obvinenia si nepodal sťažnosť. Dôvodil, že v uvedenom prípade trestné stíhanie nebolo začaté na podklade trestného oznámenia a uznesenie o vznesení obvinenia neobsahuje informáciu, ktorým neodkladným, resp. neopakovateľným úkonom bolo začaté trestné stíhanie. Jediným neodkladným úkonom, ktorý prichádza podľa obvineného do úvahy a ktorý mohol byť podkladom začatia trestného stíhanie je vydanie veci podľa § 89a ods. 1 Tr. por. s poškodenou T. N. E., zo dňa 09. 08. 2023, ktorý trval v čase od 17.00 hod. do 17.10. hod. Následne poverený príslušník PZ v čase od 17.15 hod. už začal s výsluchom svedka - poškodenou T. N. E., ktorý skončil o 18.10 hod. Z obsahu tejto zápisnice vyplýva, že v tomto čase sa už konalo proti obvinenému. Namietal, že pokiaľ dňa 09. 08. 2023 v čase o 17.15 hod bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie U. R., bol postup povereného príslušníka PZ, ktorým podľa § 85 ods. 2 Tr. por. vykonal zadržanie podozrivej osoby podľa § 85 ods. 1 Tr. por. v rozpore s uvedeným ustanovením, a to z dôvodu, že v tomto čase mal poverený príslušník PZ postupovať s poukazom na § 86 ods. 1 Tr. por.

Ďalej obvinený dôvodil, že pokiaľ poverený príslušník PZ nepoužil na zadržanie obvineného ustanovenie § 86 ods. 1 Tr. por., tak na postup podľa § 85 ods. 1 (2) Tr. por. potreboval na zadržanie podozriveho predošlý súhlas prokurátora, k čomu v uvedenom prípade nedošlo, nakoľko zo zápisnice o zadržení

U. R. vyplýva, že prokurátor bol o zadržaní informovaný v čase o 16.40 hod., pričom k zadržaniu došlo až o 17.30 hod. bezprostredne potom, ako bol U. R. odovzdaný poverenému príslušníkovi PZ po jeho obmedzení na osobnej slobode, ku ktorému došlo v čase o 16.05 hod. Namietal, že poverený príslušník PZ namiesto toho, aby po zadržaní U. R. začal s výsluchom obvineného, tohto chcel vypočuť na zápisnicu o výsluchu podozrivej, zadržanej osoby, ktorý trval dňa 09. 08. 2023 v čase od 17.30 hod. do 17.50 hod. K výsluchu U. R. nedošlo, nakoľko bol pod vplyvom alkoholu.

Uviedol, že z uznesenia o vznesení obvinenia okrem iného vyplýva, že podkladom pre začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia bol úradný záznam, zápisnica o výsluchu svedka- poškodenej T. N. E. a ďalšie listinné doklady. Opakovane uviedol, že zápisnica o výsluchu svedka - poškodenej T. N. E. však mala byť vyhotovená až po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Akcentoval, že súčasťou spisového materiálu povereného príslušníka PZ je síce úradný záznam zo dňa 09. 08. 2023, ID:XXX.XX/XXXX, ktorý však nemohol byť podkladom pre začatie trestného stíhania a ani vznesenia obvinenia.

S poukazom na uvedené navrhol, aby sťažnostný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu, obvineného U. R. prepustil z väzby na slobodu a ak bude mať za to, že sú dané dôvody väzby, aby túto nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka s primeranými povinnosťami a obmedzeniami, ktoré bude obvinený v plnom rozsahu akceptovať.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie a predchádzajúce konanie, pričom dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nebola dôvodne podaná, pretože u obvineného v súčasnom štádiu trestného konania existujú zákonné dôvody preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ v I. pod U.-XXX/HN-RS-XXXX zo dňa 09. 08. 2023 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené U. R. obvinenie pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák., pretože zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že obvinený

dňa 09. 08. 2023 v čase okolo 14.30 hod z prevádzky R. B. L. M. na adrese M.R. Z. XXX, I., z regálov naložil do ruksaka štyridsať čokolád študentská pečať, následne ruksak uzatvoril a s tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplattenia ku vchodovým dverám na predajni, kde ho zastavila pracovníčka prevádzky M. Z., čím pre poškodenú osobu R. B. L. M., T.: XXXXXXXX, so sídlom ul. X M. XX, L. M., prevádzka ul. M.R. Z. XXX, I., spôsobil škodu vo výške 119,60 €,

dňa 09. 08. 2023 v čase okolo 14.48 hod z prevádzky R. B. C. na adrese P. Q. XXX, I., z regálov naložil do ruksaka rôznu drogériu a potraviny, následne ruksak uzatvoril, pri pokladni vyložil len štyri dezodoranty položené v nákupnom košíku a za zvyšný tovar nezaplatil, pričom potom ako prešiel za pokladňu s uvedeným ruksakom sa spustilo signalizačné zariadenie, na čo ho pracovníčka prevádzky T. N. E. vyzvala, aby s ňou išiel do kancelárie, pričom potom ako mu uviedla, že zavola na O. sa obvinený začal hádzať, ruksak zhodil a z predajne odišiel bez zaplattenia, čím pre poškodenú osobu R. B. C. T.: XXXXXXXX, so sídlom A. námestie XX, C., prevádzka ul. P. Q. XXX, I., spôsobil škodu vo výške 108,25€, pričom uvedeného konania sa dopustil aj napriek tomu, že dňa 05. 08. 2023 mu bola policajtom Obvodného oddelenia Policajného zboru v O. za spáchanie priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb., o priestupkoch, v znení neskorších predpisov, v blokovom konaní blokom na pokutu nezaplatenú na mieste č. A XXXXXXXXXX uložená pokuta vo výške 20,-€ ako aj napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 30. 11. 2021, sp. zn.: 11T 135/2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15. 12. 2021 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona a iné, a svojim konaním tak spôsobil celkovú škodu vo výške 227,85,-€.

Dňa 10. 08. 2023 prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota podal na Okresný súd Rimavská Sobota obžalobu na U. R., nar. XX. XX. XXXX v I., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazaním na § 122 ods. 10 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je v nej uvedené a súčasne podľa § 204 ods. 1 Tr. por. podal návrh na vzatie do väzby obvineného, lebo

sú u neho dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., o ktorom prvostupňový súd rozhodol sťažnosťou napadnutým uznesením. Súčasne okresný súd vydal trestný rozkaz sp. zn. OT/84/2023 zo dňa 11. 08. 2023, ktorým uznal vinným obvineného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukázaním na § 122 ods. 10 Tr. zák., za čo ho odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Taktiež obvinenému uložil trest prepadnutia vecí, a to 1 ks pláteného vzorovaného ruksaku bordovej farby, ktorej vlastníkom sa v zmysle § 60 ods. 5 Tr. zák. stáva štát. Trestný rozkaz zatiaľ nenadobudol právoplatnosť z dôvodu ponechania si zákonnej lehoty obvineným na vyjadrenie, či podá proti trestnému rozkazu odpor alebo nie. V súdnom spise sa však už nachádza podanie, ktoré je možné ako odpor vyhodnotiť.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por., obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil,

a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky rozhodovania o väzbe, krajský súd po preskúmaní spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe rovnako ako sudca pre prípravné konanie dospel k záveru, že doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie spáchané boli, vykazujú znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu uvedeného v uznesení o vznesení obvinenia a doteraz ozrejmene okolnosti a zabezpečené dôkazy plne odôvodňujú podozrenie, že skutkov sa mal dopustiť obvinený. V tomto smere krajský súd poukazuje na doposiaľ zabezpečené dôkazy, najmä na výpoveď samotného obvineného, ktorý sa k trestnej činnosti doznal a ktorú výpoveď zhodne potvrdil aj pred OČTK a sudcom pre prípravné konanie. Uvedené je ďalej podporené aj ďalšími doposiaľ zabezpečenými dôkazmi, a to vo vzťahu ku skutku zo dňa 09.08.2023 spáchaného v čase okolo 14.30 hod svedeckou výpoveďou svedkyne M. Z., pracovníčky v prevádzke R. B. L. M., pobočka na adrese M. R. Z. XXX, I., ktorá konanie obvineného podrobne popísala a ktorá výpoveď je podporená aj svedeckou výpoveďou poškodenej T. Q., vedúcej uvedenej predajne a vo vzťahu ku skutku z tohto istého dňa spáchaného v čase okolo 14.48 hod v prevádzke R. B. C. na adrese P. Q. XXX, I. je uvedené podporené svedeckou výpoveďou poškodenej T. N. E., vedúcej danej predajne. Súhrne uvedené je podporené aj ďalšími zabezpečenými, najmä listinnými, dôkazmi. Nateraz, v tomto štádiu konania, preto nebola vyvrátená dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestnej činnosti obvineným v rozsahu splnenia hmotnoprávných predpokladov pre väzbu obvineného. Krajský súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, ktorý má byť trestným činom.

Ďalej je potrebné uviesť, že už samotná skutočnosť prijatia obžaloby je významnou skutočnosťou pre konštatovanie o dôvodnosti vedeného trestného stíhania proti obvinenému pre predmetný skutok a trestný čin. V tomto štádiu nie je rozhodujúci, aký názor na dôkaznú situáciu má obvinený, ale súd, ktorý vo veci rozhoduje, v tomto prípade o väzbe, keď doteraz bol nazhromaždený dostatok dôkazov o tom, že obvinený je dôvodne podozrivý zo spáchania predmetnej trestnej činnosti, čím sú zároveň splnené aj materiálne podmienky rozhodovania o väzbe.

Pokiaľ ide o dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., krajský súd si v zhode s úsudkom okresného súdu osvojil, že obvinenému nie je možné zabrániť v ďalšom páchaní trestnej činnosti inak, ako jeho ponechaním vo väzbe. V prípade obvineného boli jednoznačne preukázané konkrétne okolnosti nasvedčujúce dôvodnosti obavy, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Tieto spočívajú nielen v povahe spáchanej trestnej činnosti, ale tiež v osobe obvineného, ktorého kriminálna minulosť rozhodne svedčí v prospech dôvodov jeho preventívnej väzby. Dôvodná obava z

pokračovania v trestnej činnosti vyplýva aj z tej skutočnosti, že obvinený nie je t.č. riadne zamestnaný. Pokračovanie v páchaní trestnej činnosti sa môže javiť ako najjednoduchšia cesta zabezpečenia si finančných prostriedkov. Pokiaľ ide o hodnotenie osoby obvineného tento má aktuálne v odpise registra trestov až 13 záznamov, a to aj za odsúdenia cudzozemským súdom, pričom krajský súd osobitne akcentuje jeho ostatné odsúdenie Okresným súdom Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. OT/83/2023 zo dňa 09. 08. 2023 za rovnorodú trestnú činnosť. Taktiež nemožno opomenúť ani skutočnosť, že v jeho neprospech svedčí aj výpis z ústrednej evidencie priestupkov, z ktorej vyplýva, že obvinený sa v minulosti dopustil až 7 priestupkov, pritom v troch prípadoch aj priestupkov proti majetku. V prípade obvineného tak podľa krajského súdu ide osobu, ktorá ma sklony k páchaniu trestnej činnosti a porušovanie noriem spoločenského správania sa, ktorá skutočnosť u neho plne odôvodňuje obavu v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j. obavu, že po prepustení z väzby na slobodu bude pokračovať v trestnej činnosti.

V posudzovanom prípade boli splnené aj formálne podmienky rozhodovania o vzatí do väzby. Námiety sťažovateľa týkajúce sa nesplnenia formálnych podmienok rozhodovania o vzatí do väzby považoval krajský súd za nedôvodné, nemajúce za následok zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Krajský súd nevzhladol žiadne porušenie konania predchádzajúceho vyhláseniu výrokov napadnutého uznesenia, ktoré by malo za následok nesplnenie formálnych podmienok rozhodovania o vzatí do väzby. U. R. bol riadne procesným spôsobom obvinený, v zákonnej lehote bol predvedený pred sudcu pre prípravné konanie, ktorým bol v zákonnej lehote vypočutý, pričom tento mal k dispozícii i dovtedy zabezpečený spisový materiál.

Podľa § 72 ods. 2 veta prvá Tr. por. odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera, ktoré preukazujú dôvodnosť trestného stíhania a konkrétne skutočnosti, ktoré zakladajú dôvod väzby podľa § 71; v odôvodnení sa súd vysporiada aj s tým, prečo nenahradil väzbu podľa § 80 alebo § 81.

Krajský súd uvádza, že v nadväznosti na novelu Trestného poriadku č. 308/2021 Z. z. má orgán rozhodujúci o väzbe podľa § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) Tr. por. povinnosť zvažovať možnosť nahradenia väzby u obvineného/obžalovaného iným opatrením podľa § 80 alebo § 81. S poukazom na nález Ústavného súdu SR č. 67/2013-41 a novelu Trestného poriadku č. 308/2021 Z.z. je povinnosťou súdu skúmať, či účel väzby nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por., obligatórne. V posudzovanej veci pre aplikáciu uvedeného opatrenia nahradzujúceho väzbu nestačí, aby obvinený splnil predpísané podmienky, ale príslušné opatrenie musí byť vzhľadom na povahu trestnej činnosti, jej závažnosť a osobu obvineného, dostatočným k tomu, aby sa dosiahol účel väzby. Pritom uvedené opatrenia možno použiť, iba ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. V tomto štádiu konania považuje senát krajského súdu uvedené opatrenie za nedostatočné na dosiahnutie účelu väzby. Krajský súd sa teda stotožnil s právnym názorom sudcu pre prípravné konanie okresného súdu, keď tento sa v intenciách § 72 ods. 2 Tr. por. vysporiadal aj s tým, prečo nenahradil väzbu obvineného v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. dohľadom probačného a mediačného úradníka. Ani senát krajského súdu nepovažoval tento inštitút nateraz v súčasnom štádiu trestného konania na nahradenie väzby za dostatočný, a to s ohľadom na osobu obvineného, ďalej s poukazom na register trestov obvineného, opakované páchanie rovnorodenej trestnej činnosti, ako aj povahu prejednávaného prípadu, prihliadajúc na jej charakter, spôsob a okolnosti žalovanej trestnej činnosti.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, že sťažnosť obvineného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.